

Morfologia

- **Adjectius en grau comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)**
- **Adjectius / Pronoms demostratius i αὐτός**
- **Adjectius / Pronoms numerals**
- **Substantius irregulars**

Traducció**Etimologia****Morfologia**

- Completa les taules amb el comparatiu i el superlatiu de cada adjectiu en el cas, número i gènere indicats.
 - Amb els adjectius de la primera taula s'ha de tenir en compte si la penúltima síl·laba (subratllada) és llarga o breu
 - Els adjectius de la segona taula formen el comparatiu i el superlatiu d'una manera lleugerament diferent als de la primera
 - El adjectius de la tercera taula formen el comparatiu i superlatiu (irregulars) a partir d'arrels força diferents.

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	llarga o breu ?	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
↓				
1a <u>ίκανός</u> , -ή, -όν <i>suficient</i>	breu	nom sg m : nom sg f : nom sg n :	ίκανώ-τερ-ος ίκανω-τέρ-α ίκανώ-τερ-ον	ίκανώ-τατ-ος ίκανω-τάτ-η ίκανώ-τατ-ον
<u>ἐλεύθερος</u> , -α, -ον <i>lliure</i>	breu	voc sg m : voc sg f : voc sg n :	ἐλευθερώ-τερ-ε ἐλευθερω-τέρ-α ἐλευθερώ-τερ-ον	ἐλευθερώ-τατ-ε ἐλευθερω-τάτ-η ἐλευθερω-τάτ-ον
<u>νέος</u> , -α, -ον <i>nou, recent, jove</i>	breu	acc sg m : acc sg f : acc sg n :	νεω-τέρ-ους νεω-τέρ-ας νεώ-τερ-α	νεω-τάτ-ους νεω-τάτ-ας νεώ-τατ-α
<u>χαλεπός</u> , -ή, -όν <i>difícil</i>	breu	gen sg m : gen sg f : gen sg n :	χαλεπω-τέρ-ου χαλεπω-τέρ-ας χαλεπω-τέρ-ου	χαλεπω-τάτ-ου χαλεπω-τάτ-ης χαλεπω-τάτ-ου
<u>σοφός</u> , -ή, -όν <i>savi</i>	breu	dat sg m : dat sg f : dat sg n :	σοφω-τέρ-ω σοφω-τέρ-α σοφω-τέρ-ω	σοφω-τάτ-ω σοφω-τάτ-η σοφω-τάτ-ω
<u>πονηρός</u> , -ά, -ον <i>dolent</i>	llarga	nom pl m : nom pl f : nom pl n :	πονηρό-τερ-οι πονηρό-τερ-αι πονηρό-τερ-α	πονηρό-τατ-οι πονηρό-τατ-αι πονηρό-τατ-α
<u>δίκαιος</u> , -α, -ον <i>just</i>	llarga	voc pl m : voc pl f : voc pl n :	δικαιό-τερ-οι δικαιό-τερ-αι δικαιό-τερ-α	δικαιό-τατ-οι δικαιά-τατ-αι δικαιό-τατ-α
<u>ἀρχαῖος</u> , -α, -ον <i>antic</i>	llarga	acc pl m : acc pl f : acc pl n :	ἀρχαιο-τέρ-ους ἀρχαιο-τέρ-ας ἀρχαιό-τερ-α	ἀρχαιο-τάτ-ους ἀρχαιο-τάτ-ας ἀρχαιό-τατ-α
<u>ἀνδρεῖος</u> , -α, -ον <i>valent</i>	llarga	gen pl m : gen pl f : gen pl n :	ἀνδρειο-τέρ-ων ἀνδρειο-τέρ-ων ἀνδρειο-τέρ-ων	ἀνδρειο-τάτ-ων ἀνδρειο-τάτ-ων ἀνδρειο-τάτ-ων
<u>μακρός</u> , -ά, -όν <i>gran</i>	llarga	dat pl m : dat pl f : dat pl n :	μακρο-τέρ-οις μακρο-τέρ-αις μακρο-τέρ-οις	μακρο-τάτ-οις μακρο-τάτ-αις μακρο-τάτ-οις
<u>μικρός</u> , -ά, -όν <i>petit</i>	llarga	nom sg m : acc sg f : gen sg n :	μικρό-τερ-ος μικρο-τέρ-αν μικρο-τέρ-ου	μικρό-τατ-ος μικρο-τάτ-ην μικρο-τάτ-ου
<u>ἐνδοξός</u> , -ον <i>afamat</i>	llarga	dat pl m : acc pl f : gen pl n :	ἐνδοξο-τέρ-οις ἐνδοξο-τέρ-ας ἐνδοξο-τέρ-ων	ἐνδοξο-τάτ-οις ἐνδοξο-τάτ-ας ἐνδοξο-τάτ-ων

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
--	-----------------------	------------	------------

1b

ἄ·φρων, -ον <i>desasenyat</i>	nom sg m : voc sg f : acc sg n :	ἄ·φρον-έσ-τερ-ος ἄ·φρον-εσ-τέρ-α ἄ·φρον-έσ-τερ-ον	ἄ·φρον-έσ-τατ-ος ἄ·φρον-εσ-τάτ-η ἄ·φρον-έσ-τατ-ον
εὐ·δαίμων, -ον <i>feliç</i>	gen sg m : dat sg f : nom pl n :	εὐ·δαιμον-εσ-τέρ-ου εὐ·δαιμον-εσ-τέρ-α εὐ·δαιμον-έσ-τερ-α	εὐ·δαιμον-εσ-τάτ-ου εὐ·δαιμον-εσ-τάτ-η εὐ·δαιμον-έσ-τατ-α
εὐ·σεβής, -ές <i>pietós</i>	voc pl m : acc pl f : gen pl n :	εὐ·σεβέσ-τερ-οι εὐ·σεβες-τέρ-ας εὐ·σεβες-τέρ-ων	εὐ·σεβέσ-τατ-οι εὐ·σεβες-τάτ-ας εὐ·σεβες-τάτ-ων
ἀ·σθενής, -ές <i>dèbil</i>	dat pl m : nom sg f : voc sg n :	ἀ·σθενεσ-τέρ-οις ἀ·σθενεσ-τέρ-α ἀ·σθενέσ-τερ-ον	ἀ·σθενεσ-τάτ-οις ἀ·σθενεσ-τάτ-η ἀ·σθενέσ-τατ-ον
μέλας, μέλαινα, μέλαν <i>negre</i>	acc sg m : gen sg f : dat sg n :	μελάν-τερ-ον μελαν-τέρ-ας μελαν-τέρ-ω	μελάν-τατ-ον μελαν-τάτ-ης μελαν-τάτ-ω
βαρύς, -εῖα, -ύ <i>pesat</i>	nom pl m : voc pl f : acc pl n :	βαρύ-τερ-οι βαρύ-τερ-αι βαρύ-τερ-α	βαρύ-τατ-οι βαρύ-τατ-αι βαρύ-τατ-α

ἡδύς, -εῖα, -ύ <i>dolç</i>	nom sg m : nom sg f : nom sg n :	ἡδ-ίων ἡδ-ίων ἡδ-ίον	ἡδ-ιστ-ος ἡδ-ιστ-η ἡδ-ιστ-ον
-------------------------------	--	----------------------------	------------------------------------

enunciat de l'adjectiu, en grau positiu	cas / número / gènere	comparatiu	superlatiu
1c ἀγαθός, -ή, -όν, amb l'accepció de <i>honrat</i>	nom sg m :	βελτ-ίων	βέλτ-ιστ-ος
	voc sg f :	βελτ -ίον	βελτ-ίστ-η
	acc sg n :	βελτ -ίον	βέλτ-ιστ-ον
	gen sg m :	ἥττ-ον-ος	ἥκ-ίστ-ου
	dat sg f :	ἥττ-ον-ι	ἥκ-ίστ-η
	nom pl n :	ἥττ-ον-α	ἥκ-ιστ-α
κακός, -η, -ον, amb l'accepció de <i>dèbil</i>	gen sg m :	ἥττ-ον-ος	ἥκ-ίστ-ου
	dat sg f :	ἥττ-ον-ι	ἥκ-ίστ-η
	nom pl n :	ἥττ-ον-α	ἥκ-ιστ-α
μέγας, μεγάλη, μέγα <i>gran</i>	voc pl m :	μείζ-ον	μεγ-ίστ-η
	acc pl f :	μείζ-ον-ας	μεγ-ίστ-ας
	gen pl n :	μειζ-όν-ων	μέγ-ιστ-α
μικρός, -ά, -όν, amb l'accepció de <i>insignificant</i>	dat pl m :	ἐλάττ-ο-σι(ν) < ...τ-ον-σι	ἐλαχ-ίστ-οις
	nom sg f :	ἐλάττ-ων	ἐλαχ-ίστ-η
	voc sg n :	ἐλάττ-ον	ἐλάχ-ιστ-ον
ὀλίγος, -η, -ον <i>poc</i>	acc sg m :	μεί-ον-α	ὀλίγ-ιστ-ον
	gen sg f :	μεί-ον-ος	ὀλιγ-ίστ-ης
	dat sg n :	μεί-ον-ι	ὀλιγ-ίστ-ω
πολύς, πολλή, πολύ <i>molt</i>	nom pl m :	πλεί-ον-ες / πλε-ον-ες	πλείστοι
	voc pl f :	πλεί-ον-ες / πλε-ον-ες	πλείσται
	acc pl n :	πλεί-ον-ας / πλε-ον-ας	πλείστα

- Declina els sintagmes següents, formats per adjectius demostratius o numerals i substantius irregulars, per als quals afegeix les terminacions de la tercera declinació en la última columna per tal de completar la penúltima.

demonstratiu	article	substantiu
--------------	---------	------------

	ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο		Ζεὺς, Διός, ὄ: Zeus	
nom sg	ἐκεῖνος	ὄ	Ζεὺς	= Ζευ-ς
voc sg	–	–	Ζεῦ	= Ζευ-Ø
ac sg	ἐκεῖνον	τὸν	Δία	= Δι-α
gen sg	ἐκείνου	τοῦ	Διός	= Δι-ος
dat sg	ἐκείνῳ	τῷ	Δί	= Δι-ι

	ὄδε, ἧδε, τόδε		γυνή, γυναικός, ἡ: dona	
nom sg	ἧδε	ἡ	γυνή	= γυνη-Ø
voc sg	–	–	γύναι	= γυναι- Ø
ac sg	τήνδε	τήν	γυναῖκα	= γυναικ-α
gen sg	τῆσδε	τῆς	γυναικός	= γυναικ-ος
dat sg	τῆδε	τῇ	γυναικί	= γυναικ-ι

	numeral		substantiu	
	εἷς, μία, ἓν		ναῦς, νεῶς, ἡ: nau, vaixell	
nom sg	μία	ναῦ-ς	=	= ναυ-ς
voc sg	–	ναῦ	=	= ναυ-∅
ac sg	μίαν	ναῦ-ν	=	= ναυ-ν
gen sg	μιᾶς	νε-ώς	< νη- ος	< νηυ-ος
dat sg	μιᾷ	νη-ί	<	< νηυ-ι
	τρεις, τρία			
nom pl	τρεις	νη-ρες	<	< νηυ-ες
voc pl	–	νη-ες	<	< νηυ- ες
ac pl	τρεις	ναῦ-ς	=	= ναυ-ς
gen pl	τριῶν	νε-ῶν	< νη-ων	< νηυ-ων
dat pl	τρισι(ν)	ναυ-σί(ν)	=	= ναυ-σι(ν)

	numeral	substantiu	
	εἷς, μία, ἓν	κύων, κυνός, ὄ: gos	
nom sg	εἷς	κύων	< κυων-∅
voc sg	–	κύον	= κυον -∅
ac sg	ἓνα	κύνα	= κυν-α
gen sg	ἑνός	κυνός	= κυν-ος
dat sg	ἐνὶ	κυνί	= κυν-ι
	τέτταρες, τέτταρα		
nom pl	τέτταρες	κύνες	= κυν-ες
voc pl	–	κύνες	= κυν-ες
ac pl	τέτταρας	κύνας	= κυν-ας
gen pl	τεττάρων	κυνῶν	= κυν-ων
dat pl	τέτταρσι(ν)	κυσί(ν)	< κυυ-σι(ν)

Traducció

- Comparatiu i superlatiu
- Posició atributiva i predicativa de l'adjectiu

- Fes la traducció de les oracions següents, i escriu el complement del comparatiu de l'altra forma possible.

El complement del comparatiu pot aparèixer

- en genitiu sense preposició
- en el mateix cas que el primer terme de la comparació, i precedit de la partícula ἤ.

Cal no confondre aquesta partícula ἤ (amb esperit suau i accent) ni amb l'article en nominatiu singular femení, ἡ (amb esperit aspre i sempre sense accent), ni amb el nominatiu singular femení, ἥ (amb esperit aspre i accent) del pronom relatiu (que hom veurà més endavant).

- Πενελόπη μὲν ἦν φρονιμώτερα ἢ Ἑλένη, ἀλλὰ δὲ Ἑλένη ἦν καλλίων Πενελόπης.
Πενελόπη μὲν ἦν φρονιμώτερα Ἑλένης, ἀλλὰ δὲ Ἑλένη ἦν καλλίων ἢ Πενελόπῃ.
Penèlope era més assenyada que Helena, però Helena era més bonica que Penèlope.
- Οὐκ ἔστι κτῆμα ἄμεινον φίλου.
Οὐκ ἔστι κτῆμα ἄμεινον ἢ φίλος.
No hi ha possessió millor que un amic.
- Νόμιζε μηδένα μητρὸς εὐμενέστερον εἶναι.
Νόμιζε μηδένα ἢ μήτηρ εὐμενέστερον εἶναι.
Considera que ningú hi ha més benèvol que una mare.
> *Considera que no hi ha ningú més benèvol que una mare.*
μηδέν és l'acusatiu singular masculí
de l'adjectiu / pronom indefinit (aquí pronom) μηδεῖς μηδεμία μηδέν,
compost de l'adverbi de negació μή (no)
i l'adjectiu / pronom numeral cardinal εἷς μία ἓν (una / una).
- Αἱ πυραμίδες ἦσαν καλλίονες ἢ πολλὰ Ἑλληνικὰ ἔργα.
Αἱ πυραμίδες ἦσαν καλλίονες πολλῶν Ἑλληνικῶν ἔργων.
Les piràmides eren més belles que moltes obres gregues.

- Οὐκουν σοφώτερος ἐγὼ εἰμι σου;
Οὐκουν σοφώτερος ἐγὼ εἰμι ἤ σὺ;
És que jo no soc més savi que tu?
- Οἱ Λακεδαιμόνιοι γυμναστικώτεροι ἢ οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν.
Οἱ Λακεδαιμόνιοι γυμναστικώτεροι τῶν Ἀθηναίων ἦσαν.
Els lacedemonis eren més experts en la gimnàstica que els atenesos.
- Ὁ κύων τῷ δεσπότη πιστότερος ἢ ὁ ἵππος.
Ὁ κύων τῷ δεσπότη πιστότερος τοῦ ἵππου ἐστίν.
El gos és més fidel a l'amo que el cavall.

- Fes la traducció de les oracions següents, que inclouen adjectius en grau positiu, comparatiu (de superioritat) i superlatiu (relatiu i absolut)

Ἡμεῖς ἔχομεν μείζονα οἰκίαν. *Nosaltres tenim una casa més gran.*

Ἔχει κάλλιστον βιβλίον. *[Ell / Ella] Té un llibre molt bell / bellíssim.*

Ἐθέλω βελτίονα πόλιν. *[Jo] Vull una ciutat millor.*

Σοφοκλῆς ἔνδοξος ἐστίν.

Σοφοκλῆς δὲ ἔνδοξότερος Εὐριπίδου ἐστίν.

Ὅμηρος ἔνδοξότατος καὶ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλληνικῶν ποιητῶν ἐστίν.

Sòfocles és famós.

Sòfocles és més famós que Eurípides.

Homer és el més famós i antic dels poetes grecs.

ἐνδοξος ἐστὶν un adjectiu en grau positiu.

ἐνδοξότερος ἐστὶν un adjectiu comparatiu en nominatiu masculí singular

que concorda amb el subjecte Σοφοκλῆς.

ἐνδοξότατος i ἀρχαιότατος són dos adjectius superlatius en nominatiu singular masculí

que concorden amb el subjecte Ὅμηρος.

Φειδίας λιθοξόος ἔνδοξος ἦν.

Φειδίας μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Διὸς ἐλιθούργησεν, Πολύκλειτος δὲ τὴν Ἥραν.

Φειδίας ἔνδοξότερος Πολυκλείτου ἦν,

ἀλλὰ δὲ Πραξιτέλης πάντων λιθοξόων θαυμασιώτατος ἦν.

Fídias era un cèlebre escultor.

Fídias esculpia l'estatua de Zeus, i Policlet a Hera.

Fídias era més cèlebre que Policlet,

però Praxíteles era el més admirat de tots els escultors.

ἔνδοξος és un adjectiu en grau positiu.

ἔνδοξότερος és un adjectiu en grau comparatiu i en nominatiu singular masculí
que concorda amb Φειδίας.

θαυμασιώτατος és un adjectiu en grau superlatiu i en nominatiu singular masculí
que concorda amb el subjecte Πραξιτέλης.

- Tant el comparatiu com el superlatiu poden estar emprats de manera absoluta (sense complement) o relativa (*en relació* amb un complement o segon terme). Després de fer la traducció de les frases següents, digues quin tipus de construcció hi ha en cadascuna (*superlatiu relatiu* o *superlatiu absolut*).

- Ἡ ἐλαία φιλωτάτη τῶν δένδρων τῆ θεᾶ Ἀθηνᾶ ἦν.
L'olivera era el més estimat dels arbres per a la deessa Atena.
φιλωτάτη és un superlatiu relatiu (en relació a els arbres).

- Ἡ Ἀθηναίων πόλις πλεῖστα καὶ κάλλιστα θεάματα τοῖς ξένοις παρέχει.
La ciutat d'Atenes ofereix als estrangers moltíssimes i bellíssimes (o molt belles) obres dignes de contemplar-les.
πλεῖστα i κάλλιστα són superlatius relatius.

- Ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς κακίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις ἐστίν.
La mort és comuna tant per als molt malvats (o malvadíssims) com per als molt honrats (o honradíssims).
κακίστοις i βελτίστοις són superlatius relatius.
*καὶ ... καὶ ... : El primer καὶ no uneix comuns i τοῖς κακίστοις, sinó que està en correlació amb el segon καὶ, de manera que s'ha de traduir *no només ... sinó també... o tant ... com...* .*

- Φημί δὲ [πάντων τῶν ποιητῶν Ὅμηρον σοφώτατον καὶ ἄριστον εἶναι] .
Dic que Homer és el més savi i el millor de tots els poetes.
σοφώτατον i ἄριστον són dos superlatius relatius (en relació a tots els poetes)
que es troben en acusatiu perquè acompleixen la funció d'atribut respecte de Ὅμηρον
que al seu torn es troba en acusatiu perquè el subjecte de l'infinitiu εἶναι
(es tracta d'una ORació SUBordinada COMpletiva [o SUBSTantiva] d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD del verb φημί)

- Φημί [πάντων θεῶν Ἔρωτα εὐδαιμονέστατον καὶ κάλλιστον καὶ ἄριστον εἶναι] .
Dic que Eros és el més feliç, el més bell i el millor de tots els déus.
εὐδαιμονέστατον, κάλλιστον i ἄριστον són tres superlatius relatius (en relació a tots els déus)
que es troben en acusatiu perquè acompleixen la funció d'atribut respecte d' Ἔρωτα,
(Ἔρως, -ωτος: Eros, el déu de l'amor, en llatí Cupidus),
que al seu torn es troba en acusatiu perquè el subjecte de l'infinitiu εἶναι
(es tracta d'una ORació SUBordinada COMpletiva [o SUBSTantiva] d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD del verb φημί)

Escriu

δοῦλος, -ου, ὄ: esclau	- de dues maneres diferents,	<i>l'esclau dolent</i> :	- ὁ πονηρὸς δοῦλος - ὁ δοῦλος ὁ πονηρὸς
πονηρὸς,-ά -όν: <i>dolent</i>	- tb de dues maneres diferents, (i sense fer servir el verb εἶσθι)	<i>l'esclau [és] dolent</i> :	- ὁ δοῦλος πονηρὸς - πονηρὸς ὁ δοῦλος
	- per últim,	<i>aquell esclau</i> :	- ἐκεῖνος ὁ δοῦλος
		<i>aquell esclau dolent</i> :	- ἐκεῖνος ὁ πονηρὸς δοῦλος

- Canvia de nombre (de singular a plural o a l'inrevés) aquestes formes del pronom personal i de l'adjectiu / pronom αὐτός, -ή, -όν.

ἐγώ :	ἡμεῖς	σύ :	ὕμεῖς	αὐτόν :	αὐτούς
ἡμᾶς :	με / ἐμέ	σοι :	ὕμῃν	αὐτάς :	αὐτήν
ἐμοῦ / μου :	ἡμῶν	ἡμεῖς :	ἐγώ	αὐτό :	αὐτά
ἡμῖν :	μοι / ἐμοί	ὕμῃν :	σοι / σοί	αὐτοῦ :	αὐτῶν
σέ / σε :	ὕμας	ἐμέ / με :	ἡμᾶς	αὐτῶν :	αὐτοῦ / αὐτῆς
ὕμῶν :	σου / σοῦ	σφεῖς :	ἐ / ἔ	αὐτῶ :	αὐτοῖς
σοί / σοι	ὕμῃν	ἐμοί / μοι :	ἡμῖν	αὐταῖς :	αὐτῇ

Etimologia

- D'acord amb l'exemple, distribueix les paraules en grec de més abaix en les caselles adjacents de les columnes segona i tercera, i escriu la paraula composta en català i en castellà que hi correspon d'acord amb els significats de la primera columna.

	1r terme grec	2n terme grec	paraula composta - en català (CAT) - en castellà (CST)
primer model	πρῶτος	τύπος	CAT: <i>prototip</i> CST: <i>prototipo</i>
de dues ales	δίς	πτερόν	CAT: <i>dípter</i> CST: <i>diptero</i>
de vuit potes	ὀκτώ	πούς, ποδός	CAT: <i>octòpode</i> CST: <i>octópodo</i>
de tres rodes	τρεις, τρία	κύκλος	CAT: <i>tricycle</i> CST: <i>triciclo</i>
primer actor	πρῶτος	ἀγωνιστής	CAT: <i>protagonista</i> CST: <i>protagonista</i>
amb sis angles	ἕξ	γωνία	CAT: <i>hexàgon</i> CST: <i>hexágono</i>
originari de la terra on viu	αὐτός	χθών	CAT: <i>autòcton</i> CST: <i>autóctono</i>
amor excessiu per un mateix	ἐγώ	λατρεία	CAT: <i>egolatria</i> CST: <i>egolatría</i>
de set síl·labes (paraula, vers...)	ἐπτά	συλλαβή	CAT: <i>heptasíl·lab</i> CST: <i>heptasílabo</i>
conjunt de deu preceptes, normes, sentències...	δέκα	λόγος	CAT: <i>decàleg</i> CST: <i>decálogo</i>
conjunt de cinc línies (per escriure-hi signes musicals)	πέντε	γράμμα	CAT: <i>pentagrama</i> CST: <i>pentagrama</i>
conjunt de quatre obres (especialment de teatre, o òperes, pel·lícules)	τέσσαρες, -α / τετρα-	λόγος	CAT: <i>tetralogia</i> CST: <i>tetralogía</i>

ἀγωνιστής	ἕξι	πέντε	τέσσαρες, -α
γράμμα	ἑπτὰ	πούς, ποδός	τρεις, τρία
γωνία	κύκλος	πρῶτος	τύπος
δέκα	λατρεία	πρῶτος	χθών
δίσ	λόγος	πτερόν	
ἐγώ	ὀκτώ	συλλαβή	

- Escribe el nom català i castellà que correspon a cadascuna d'aquestes definicions i el numeral grec adient.

Definició	Català	Castellà	Numeral grec
Sucesió melòdica de quatre sons	tetracord	tetracorde	τετράκις (adv)
De vuit peus o tentacles	octòpode	octópodo	ὀκτώ
Període de deu anys	dècada	década	δέκα
Temple de sis columnes	hexàstil	hexástilo	ἕξι
Insecte de dues ales	dípter	díptero	δίσ (adv)
De set síl·labes	heptasil·lab	heptasílabo	ἑπτὰ
Vehícle de tres rodes	tricicle	triciclo	τρεις, τρία
De nou llavors	enneasperma	enneasperma	ἐννέα
De cinc dits	pentadàctil	pentadáctilo	πέντε
Primer actor	protagonista	protagonista	πρῶτος

- Forma derivats etimològics en català i en castellà amb l'arrel πολυ- (> *poli-*) de l'adjectiu πολύς, πολλή, πολύ (*molt*) i amb els mots grecs següents:

Grec	Significat	Català	Castellà	Definició
ἀρχή	<i>poder</i>	poliarquia	poliarquía	Govern de molts
χρῶμα	<i>color</i>	policrom	policrom	De molts colors
καρπός	<i>fruit</i>	Policarp	Policarpo	<i>El de molts fruits (Antropònim)</i>
φωνή	<i>so</i>	polifonia	polifonía	Varietat de sons
τέχνη	<i>art</i>	politécnica	politécnica	Que abarca moltes ciències o arts
γάμος	<i>matrimoni, unió</i>	polígam	polígamo	El que té més d'una esposa

Amb aquesta mateixa arrel *poli-* poden trobar-se també moltes altres paraules:

Català	Castellà	Català	Castellà
olidàctil	olidáctilo	poliorama	poliorama
oliedre	oliedro	polirize	polirrizo
olifacètic	olifacético	polisèmia	polisemia
oliglot	olíglota	polisíl·lab	polisílabo
olígon	polígono	polisíndeton	polisíndeton
polimorf	polimorfo	politeista	politeista
polinomi	polinomio

- Escribeu l'antònim dels següents adjectius.

α) μικρός, -ά, -όν	<i>petit</i>	μακρός, -ά, -όν :	<i>gran</i>
β) ἀρχαῖος, α-, -ον	<i>antic</i>	νέος, -α, -ον :	<i>nou, recent</i>
γ) καλός, -ή, -όν	<i>bonic</i>	κακός, -ή, -όν :	<i>lleig, dolent</i>
δ) ὀλίγος, -η, -ον	<i>poc</i>	πολύς, πολλή, πολύ :	<i>molt</i>
ε) βραδύς, -εῖα, ύ	<i>lent</i>	ταχύς, -εῖα, -ύ :	<i>ràpid</i>

- Completa el noms grecs corresponents a aquestes noms en català.

Grec	Significat	Grec	Significat
α) lluna	<i>σελήνη</i>	η) nau	<i>τριήρης (trirrem)</i>
β) màscara	<i>προσωπεῖον</i>	θ) núvol	<i>νέφέλη</i>
γ) ferro	<i>σίδηρος</i>	ι) riu	<i>ποταμός</i>
δ) abella	<i>μέλισσα</i>	κ) casc	<i>κόρυς</i>
ε) guerra	<i>πόλεμος</i>	λ) teatre	<i>θέατρον</i>
ζ) ull	<i>ὄφθαλμός</i>	μ) pau	<i>εἰρήνη</i>

- Explica el significat de les paraules següents, que inclouen l'arrel ἀριστ- del superlatiu irregular ἄριστος, -η, -ον de l'adjectiu ἀγαθός, -ή, -όν.

	Definició	Grec	Significat
Aristarc	<i>el millor cabdill</i>	ἄρχω :	<i>manar</i>
aristocràcia	<i>govern dels millors</i>	κράτος :	<i>govern</i>
Aristòfanes	<i>el que es mostra noble</i>	φαίνω :	<i>mostrar-se</i>
Aristòtil	<i>el que busca el millor fi</i>	τέλος :	<i>fi</i>

- Digues quins adjectius en grau positiu reconeixes en aquest paraules.

	Grec		Grec
α) baríton	βαρύς, -εῖα, -ύ	ε) plàtan	πλατύς, -εῖα, -ύ
β) glucosa	γλυκός, -εῖα, -ύ	ζ) taquicàrdia	ταχύς, -εῖα, -ύ
γ) Europa	εὐρύς, -εῖα, -ύ	η) pancarta	πᾶς, πᾶσα, πᾶν
δ) Melanèsia	μέλας, μέλαινα, μέλαν	θ) megàfon	μέγας, μεγάλη, μέγαν

- Troba el significat de les paraules següents i els elements grecs que les formen.

	Definició	Grec	Significat
α) bibliomania / bibliomanía	Passió de tenir molts llibres	βιβλίον : μανία :	llibre mania
β) dactiloscòpia / dactiloscopia	Estudi de les empremtes dactilars	δάκτυλος : σκοπέω :	dit observar
γ) fisonomia / fisonomía	Qualitats naturals que distingeixen una persona d'una altra	φύσις : γνώμη :	naturalesa coneixement
δ) galactita / galactita	Argila que agafa color de llet quan es dissol en aigua	γάλα, γάλακ- τος :	llet

- Relaciona les paraules de les dues columnes per trobar un derivat etimològic en català i castellà.

			Català	Castellà
παῖς	δρᾶμα	παῖς + ἰατρός	pediatra	pediatra
ψυχή	ἄλγος	ψυχή + πάθος	psicòpata	psicópata
τόπος	ὄνομα	τόπος + ὄνομα	toponímia	toponímia
νεῦρον	λύω	νεῦρον + ἄλγος	neuràlgia	neuralgia
ἀνά	πάθος	ἀνά + λύω	anàlisi	análisis
μέλος	ιατρός	μέλος + δρᾶμα	melodrama	melodrama

- Busca el significat i l'origen etimològic de les paraules següents.

	Definició	Grec	Significat
paleografia / paleografia	Art de llegir l'escriptura dels documents antics	παλαιός : γράφω :	<i>antic</i> <i>escriure</i>
parèntesi / paréntesis	Interposició d'un membre dins d'una frase	παρά - ἐν : τίθημι :	<i>dins</i> <i>col·locar</i>
psicoanàlisi / psicoanálisis	Estudi de l'activitat anímica subconscient	ψυχή : ἀνά - λύσις :	<i>ànima</i> <i>anàlisi</i>
ornitologia / ornitología	Tractat o ciència sobre els ocells	ὄρνις, -ιθος : λόγος :	<i>ocell</i> <i>tractat</i>

- Transcriu les paraules següents.

	Català	Castellà
α) οὐ - τοπία	<i>utopia</i>	<i>utopía</i>
β) παράδεισος	<i>paradís</i>	<i>paraíso</i>
γ) τρεῖς - φθόγγος	<i>triftong</i>	<i>triptongo</i>
δ) ὀφθαλμός - μέτρον	<i>oftalmòmetre</i>	<i>oftalmómetro</i>
ε) προπυλαῖον	<i>propileu</i>	<i>propileo</i>
ζ) ἐπί - δῆμος - λόγος	<i>epidemiòleg</i>	<i>epidemiólogo</i>

- Escriu la paraula composta en català i castellà corresponent a la definició i als seus ètims grecs.

	Definició	Grec	Significat
hierocràcia / hierocracia	Poder sagrat	ἱερός :	<i>sagrat</i>
dexiocàrdia / dexiocardia	Desviació del cor cap a la dreta	κράτος :	<i>poder</i>
pegomància / pegomancia	Endevinació per mitjà de l'aigua de les fonts	δεξιός :	<i>dret (adj)</i>
hidroquímica / hidroquímica	Química de l'aigua	καρδία :	<i>cor</i>
pinocitosi / pinocitosis	Absorció de líquids per les cèl·lules <i>cèl·lula</i>	πηγή :	<i>font</i>
		μαντεία :	<i>endevinació</i>
		ὔδωρ :	<i>aigua</i>
		χυμεία :	<i>mescla de suc</i>
		πίνω :	<i>beure</i>
		κύτος :	<i>cèl·lula</i>

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb la preposició διά (*a través de*) com a primer element.

	Definició	Grec	Significat
α) diagnosi / / diagnosis	Coneixement de les malalties per mitjà dels <i>símptomes</i>	γνωσις :	<i>(re)coneixement</i>
β) diafragma / diafragma	Múscul que separa el tòrax de l'abdomen	φράγμα :	<i>tancament, barrera</i>
γ) diòptria / dioptría	Que serveix per veure a través de. Unitat de convergència de les lents	ὄψ :	<i>vista, cara</i>
δ) diabetis / diabetes	Allò que passa a través de.	βαίνω :	<i>moure's, recórrer</i>

δ) diabetis / diabetes: L'eliminació excessiva d'orina és una de les característiques d'aquesta malaltia. Rep aquest nom perquè els metges àrabs creien que era una malaltia deguda a la impossibilitat de retenir l'aigua que es bevia, la qual únicament travessava tot l'organisme.

- Defineix els següents termes mèdics, formats amb el prefix *a-* (*an-* davant de vocal), partícula privativa traduïble per *sense, privat de*.

	Definició	Grec	Significat
α) abúlia / abulia	Manca de voluntat	βουλή :	<i>voluntat, determinació</i>
β) adinàmia / adinamia	Pèrdua de les forces	δύναμις :	<i>força física, vigor</i>
γ) analgèsic / analgésico	Que suprimeix el dolor	ἄλγος :	<i>dolor</i>
δ) anèmia / anemia	Empobriment de la sang	αἷμα :	<i>sang</i>

- A partir de les següents definicions, troba la paraula catalana i castellana d'origen grec.

CAT / CAST	Definició	Grec	Significat
<i>astronomia</i> / <i>astronomía</i>	α) Ciència que estudia les lleis dels astres	ἄστρον : νόμος :	<i>astre, estel</i> <i>lleis</i>
<i>biblioteca</i> / <i>biblioteca</i>	β) Dipòsit de llibres	βιβλίον : θήκη :	<i>llibre</i> <i>dipòsit, capsa</i>
<i>democràcia</i> / <i>democracia</i>	γ) Sistema polític en què predomina el poder del poble	δῆμος : κράτος :	<i>poble</i> <i>domini, sobirania</i>
<i>etimologia</i> / <i>etimología</i>	δ) Ciència de l'origen dels mots	ἔτυμος (adj) : λόγος :	<i>veritable, cert</i> <i>paraula, raonament</i>
<i>helioteràpia</i> / <i>helioterapia</i>	ε) Tractament o guarició mitjançant el sol	ἥλιος : θεραπεία :	<i>Sol</i> <i>tractament,</i>
<i>melòman</i> / <i>melómano</i>	ζ) Persona apassionada pel cant	μέλος : μανία :	<i>frase musical,</i> <i>música, cant</i> <i>entusiasme</i>

- Escribeu paraules catalanes i castellanes que provinguin dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) βασιλεύς	basílica basilisc	basílica basilisco
β) δάκτυλος	dactilar dactílic dactilografia	dactilar dactílico dactilografía
γ) μήνα	menopausa menorràgia	menopausia menorragia
δ) ἄνεμος	anemofòbia anemògraf anemomància anemòmetre	anemofobia anemógrafo anemomancia anemómetro
ε) πᾶς, πᾶσα, πᾶν - arrel παντ-	panacea pancarta pancraci pàncrees pandèmia panegíric paneuropeisme pàmfil pànic panorama panteisme panteó pantera pantiatria pantomima	panacea pancarta pancracio páncreas pandemia panegórico paneuropeísmo pánfilo pánico panorama panteísmo panteón pantera pantiatria pantomima

ζ) χρυσός	<p>crisologia</p> <p>crisoteràpia</p> <p>crisantem</p> <p>Crisòstom</p>	<p>crisología</p> <p>crisoterapia</p> <p>crisantemo</p> <p>Crisóstomo</p>
-----------	---	---

η) ἄργυρος	<p>hidrargir</p> <p>litargiri</p> <p>filargiri</p>	<p>hidrargirio</p> <p>litargirio</p> <p>filargirio</p>
------------	--	--

θ) αὐτός	<p>autodidacta</p> <p>autarquia</p> <p>automòbil</p> <p>autobiogràfic</p> <p>autòcton</p> <p>autòmata</p> <p>automotriu</p> <p>autonomia</p> <p>autòpsia</p> <p>autisme</p> <p>autobús</p> <p>autòlatra</p> <p>autògraf</p>	<p>autodidacta</p> <p>autarquía</p> <p>automóvil</p> <p>autobiográfico</p> <p>autéctono</p> <p>automata</p> <p>automotriz</p> <p>autonomía</p> <p>autopsia</p> <p>autismo</p> <p>autobús</p> <p>autélatra</p> <p>autégrafo</p>
----------	---	--

ι) γλυκύς	<p>glucosa</p> <p>glucèmia</p> <p>glúcids</p>	<p>glucosa</p> <p>glucemia</p> <p>glúcidos</p>
-----------	---	--

anemomància:	endevinació mitjançant l'observació dels vents
autobús:	de <i>auto</i> i <i>bus</i> , del llatí <i>omnibu</i> , 'per a tots'
autòpsia:	dissecció d'un cadàver per reconèixer-ne la causa de mort
crisologia:	ciència de l'or
crisoteràpia:	curació amb sals d'or
crisantem:	flor d'or
Crisòstom:	el de 'boca d'or', eloqüent
hidrargir:	plata líquida , mercuri
litargiri:	pedra que conté plata
filargiri:	avar
panacea:	remei o medicament que ho cura tot
pancarta:	cartell gran que conté tot tipus de documents
pancraci:	certamen gimnàstic amb tota mena d'exercicis atlètics
pancrees:	glàndula gàstrica que està constituïda només per teixits tous: és 'tot carn'
pandèmia:	malaltia que afecta tot un poble
panegíric:	discurs de lloança d'algú davant d'una assemblea, en el qual s'esmenta tot el que va fer (en llatí, <i>egit</i>)
paneuropeisme:	tendència a agrupar tots els països d'Europa
pàmfil:	que estima a tots, 'tros de pa'
panorama:	vista total o de conjunt
panteisme:	doctrina segons la qual Déu és tot l'univers
panteó:	temple de tots els déus
pantera:	del tot ferotge
pantiatria:	medicina general
pantomima:	tot representació
pànic:	por terrible, no deriva de la'djectiu πᾶς, πᾶς, πᾶν, sinó del nom del sàtir Πάν.

- Escribe paraules catalanes i castellanes que provinguin dels següents mots grecs.

	Català	Castellà
α) ξένος	Xènia xenofòbia xenofonia xenoglòssia filoxènia	Xenia xenofobia xenofonia xenoglosia filoxenia
α) φίλος	filantrop filatèlia filharmònic filologia Filomela filosofia	filántrop filatelia filarmónico filología Filomela filosofia
β) πράγμα	pràctica pragmàtic	práctica pragmático
β) ἀκούω	acústica aquòmetre	acústica acuómetro
γ) εὔ	eucaliptus eucaristia eufemisme eufonia eufòria Eugènia Eulàlia Eulogi Eumèlia Eusebi eutànasia evangelí	eucalipto eucaristía eufemismo eufonía euforia Eugenia Eulalia Eulogio Eumelia Eusebio eutanasia evangelio

δ) γυνή, γυναικός	gineceu ginecocràcia ginecofòbia ginecòleg ginecomania	gineceo ginecocracia ginecofobia ginecologo ginecomanía
-------------------	--	---

ε) παρθήνος	Partenó partenogènesi partenologia	Partenón partenogénesis partenología
-------------	--	--

ζ) νῆσος	Dodecanès Melanèsia Micronèsia Polinèsia Quersonès	Dodecaneso Melanesia Micronesia Polinesia Quersoneso
----------	--	--

ζ) θάλαττα	talassocràcia talassòmetre talassoteràpia	talasocracia talasómetro talasoterapia
------------	---	--

- evangeli: bona nova
- ginecomania: amor excessiu a les dones
- partenologia: tractat sobre la virginitat de la dona
- Polinèsia: part d'Oceania on hi ha moltes illes disperses pel Pacífic
- Melanèsia: illes d'Oceania que s'anomenen així pel color negre de la pell dels seus habitants
- Micronèsia: illes petites d'Oceania
- Dodecanès: les dotze illes Espòrades del sud de Grècia
- Quersonès: illa unida a terra ferma: península
- talassòmetre: aparell per per mesurar la fondària del mar
- xenoglòssia: facultat de parlar un idioma estranger sense haver-lo après

- Defineix els següents termes mèdics, formats a partir del terme ἄλγος, -ους, τό (*dolor*).

	Definició	Grec	Significat
cardiàlgia / cardialgia	Dolor agut al cor	καρδία :	<i>cor</i>
cefalàlgia / cefalalgia	Mal de cap	κεφαλή :	<i>cap</i>
enteràlgia / enteralgia	Dolor intestinal agut	ἔντερον :	<i>intestí</i>
gastràlgia gastralgia	Mal d'estómac	γαστήρ :	<i>ventre</i>
miàlgia / mialgia	Dolor muscular	μῦς :	<i>múscul</i>
neuràlgia / neuralgia	Dolor nerviós	νεῦρον :	<i>nervi</i>
odontàlgia / odontalgia	Mal de queixal	ὀδούς, οδόν- τος :	<i>dent</i>
otàlgia otalgia	Mal d'orella	οὔς, ὠτός :	<i>oïde</i>